

men ogsaa for at faae Bugt med den i dens Rod. Det gjør mig i denne Henseende ondt at høre, at det ærede Medlem fra Langeland (Casperfen) og andre Medlemmer ikke med en Anthyndning tør angive den Mulighed, at vi kunne blive fri for denne Sygdom. Det ærede Medlem fra Langeland erkjendte vel, at Sygdommen kunde lignedes ved en Landplage. Jeg siger, ja det kan den ogsaa være, men det ærede Medlem sagde, at ulykkeligvis den kunne vi ikke; jeg siger, det er sørgeligt. Thi selv om der ogsaa, som den ærede sidste Taler nævnte, paalægges Landmændene en høj Straf, hvis der findes tuberkuløse Kreaturer i en Stald, vil det kun hjælpe grumme lidt, og det indrømmede det ærede Medlem ogsaa, idet han erkjendte, at selv Dyrlægerne kunde ikke altid paavise Sygdommen i dens første Udvikling, men hvor skulde da Lægmand kunde blive opmærksom paa den? Det ærede Medlem vil derfor vistnok indrømme, at det er i højeste Grad urimeligt at paalægge Landmanden Straf for at have tuberkuløse Kreaturer i sin Stald, naar Muligheden for at opdage Sygdommen er saa vanskelig. Nei, jeg tror nok, at det kan være rigtigt at foretage Eftersyn af Kreaturbesætningerne, og forsaavidt det da kan konstateres, at visse Individuer af Husdyrene have denne Sygdom, de da enten affondres eller slaas ned. Det bidrager jo dog til, at de blive gjorte uafstabelige for andre Husdyr; men at finde Betryggelse deri er for mig ikke nok, vi skulle gaa til Sygdommen i dens Rod. Og naar Dyrlægernes Fællesforening har udtalt, at Tuberkulosen udbreides dels ved Smitte og dels ved Ur, saa tænker jeg mig, at Forplantningen af Smitstoffet i ganske væsentlig Grad hidrører fra Kjønsforbindelsen mellem Thyren og Købesætningen. Jeg mener da, at for at komme til Bunds, for at have en Oversigt, for at faae Sygdommen hæmmet i Virkeligheden, skulde jeg meget ønske, at Udvalget ved Behandlingen af Lovforslaget kunde bringe en Bestemmelse ind, som siger som saa omtrentlig, at ethvert præmieret Handedyr, enhver Dyr, der er Gjenstand for Præmie og altsaa er indført i Stambogen, ikke maa udføres, efter at den har udgjort som Bedøkningsdyr. Efter Fødslingen skulde disse Thyre slagtes her hjemme og undersøges, og det Afkom, der falder efter de Thyre, som da er fri for Tuberkulosen, skulle bevares som „sunde“ i Stambogen; viser det sig derimod, at det Individ, som er slagtet, er besængt med tuberkuløse, er det naturligt, at dette Individ udgaar af Stambogen; men det Afkom, der er efter ham, skal ogsaa udgaa. Det turde jo være,

at det vilde være om end en noget radikal Bei saa dog en sikker Bei. Men jeg turde gaa med til denne radikale Bei; thi de Thyreiere — det være sig Enkelmand eller Aktieselskaber — hvem det saaledes forbydes at sende Fjededyrene til England eller andre Steder, de have allerede oppebaaret saa mange Provenuer, dels ved Statsstiftud til Præmier og dels paa anden Maade, at de nok maatte kunne afse den mulige Betsaling for deres Fjededyr, som de vilde faae ved at sende dem til Udlandet. Det er en Hensiktsstilling til Udvalget. Det kan naturligvis tage Hensyn dertil og undlade at tage Hensyn dertil, som det vil; men for mig naar Tuberkulosen som en af de farligste Sygdomme blandt de opregnede Sygdomme i dette Lovforslag, og jeg synes endog, at jeg kunde være tilbøielig til at ønske, at denne Sygdomsart var henregnet under § 2. Det vil jeg nu henstille; men i alt Fald tror jeg, det er paa Tide at tage alvorlig fat med Hensyn til denne Sygdom.

Der er endnu en Ting, jeg gjerne vilde omtale lidt, medens jeg har Ordet. Der er talt saa meget om det Urimelige, der er sat ind i Forslaget i Folkethinget, om den høiere Erstatningsbetsaling for nedslaaede Dyr. Naar man tager Hensyn til det store Tab, som Vedkommende kan lide ved Standsningen i Indtægterne af en større nedslaaet Besætning, synes det mig, at det er forsvareligt at man ad Lovgivningens Bei eller fra Statens Side støtter ham. Dertil kommer jo det hygieiniske Hensyn, som man ikke bør lade ude af Betragtning. Vi se jo, hvilket stort Procentantal af Dødelighed der er paa Grund af Lungesygdomme ogsaa hos Menneskene, og det turde være, at Tuberkulosen hos Kvæget yder væsentlige Bidrag til, at Lungesygdommen ogsaa hos Menneskene er saa faretruende. Det var disse Bemærkninger, jeg troede at burde gjøre, navnlig da dette, saavidt jeg veed, ikke har været omtalt tidligere hverken i dette Thing eller det andet.

Indenrigsministeren (Finger Slev):

Den ærede sidste Taler (Hauerslev) gjorde en Bemærkning, som forbausede mig; jeg kan gjerne sige, jeg kan paasjønne den. Han var nemlig villig til at paalægge Kreaturierne og deriblandt Landbrugerne temmelig strenge Forpligtelser, naar han ibrigt kunde opnaa Noget ligeoverfor Tuberkulosen. Det er ganske den modsatte Tendents af den, der har gjort sig gjældende i det andet Thing, hvor man stadig har søgt at udslette Forpligtelserne, komme til saa saa Gener og saa lidt Tilsyn som muligt, medens man kun holdt paa Rettighederne. Jeg tror nu